Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2023/397

23.11.2023

P9_TA(2023)0070

Activiteiten van de Europese Ombudsman — jaarverslag 2021

Resolutie van het Europees Parlement van 14 maart 2023 over het jaarverslag over de activiteiten van de Europese Ombudsman in 2021 (2022/2141(INI))

(C/2023/397)

Het Europees Parlement,

— gezien het jaarverslag over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman in 2021,

— gezien artikel 10, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),

— gezien artikel 15, artikel 24, lid 3, artikel 228 en artikel 298, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

— gezien de artikelen 11, 41, 42 en 43 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het "Handvest"),

— gezien het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD),

— gezien Verordening (EU, Euratom) 2021/1163 van het Europees Parlement van 24 juni 2021 inzake het statuut en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van het ambt van de Europese Ombudsman (statuut van de Europese Ombudsman) en tot intrekking van Besluit 94/262/EGKS, EG, Euratom [1],

— gezien de Europese Code van goed administratief gedrag, zoals goedgekeurd door het Parlement op 6 september 2001,

— gezien de raamovereenkomst inzake samenwerking die op 15 maart 2006 is gesloten tussen het Parlement en de Europese Ombudsman, en die op 1 april 2006 in werking is getreden,

— gezien zijn eerdere resoluties over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman,

— gezien zijn resolutie van 9 maart 2022 over het in gesprek gaan met burgers: het petitierecht, het recht zich te wenden tot de Europese Ombudsman en het Europees burgerinitiatief [2],

— gezien artikel 54 en artikel 232, lid 1, van zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie verzoekschriften (A9-0054/2023),

A. overwegende dat het jaarverslag van 2021 over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman op 7 juni 2022 officieel werd aangeboden aan de Voorzitter van het Parlement en dat de ombudsman, mevrouw Emily O'Reilly, haar verslag op 8 september 2022 in Brussel aan de Commissie verzoekschriften heeft voorgelegd;

B. overwegende dat de artikelen 20, 24 en 228 VWEU en artikel 43 van het Handvest de Europese Ombudsman de bevoegdheid geven om klachten in ontvangst te nemen over gevallen van wanbeheer bij het optreden van de instellingen, organen of instanties van de Europese Unie, uitgezonderd van het Hof van Justitie van de Europese Unie bij de uitoefening van zijn gerechtelijke taken;

C. overwegende dat in artikel 15 van het VWEU staat: "Om goed bestuur te bevorderen en de deelneming van het maatschappelijk middenveld te waarborgen, werken de instellingen, organen en instanties van de Unie in een zo groot mogelijke openheid", en "Iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat heeft recht op toegang tot documenten van de instellingen, organen en instanties van de Unie"; overwegende dat het waarborgen dat de burgers van de EU diensten van hoge kwaliteit krijgen en dat de EU-administratie inspeelt op hun behoeften en zorgen, van essentieel belang is om de rechten en fundamentele vrijheden van de burgers te beschermen;

D. overwegende dat in het Handvest in artikel 41 inzake het recht op behoorlijk bestuur onder meer staat dat "eenieder […] er recht op [heeft] dat zijn zaken onpartijdig, billijk en binnen een redelijke termijn door de instellingen, organen en instanties van de Unie worden behandeld";

[1] PB L 253 van 16.7.2021, blz. 1.
[2] PB C 347 van 9.9.2022, blz. 110.

E. overwegende dat overeenkomstig artikel 298, lid 1, VWEU de instellingen, organen en instanties van de Unie bij de vervulling van hun taken op een open, doeltreffend en onafhankelijk Europees ambtenarenapparaat steunen;

F. overwegende dat het recht om zich tot de Europese Ombudsman te wenden, het recht om een verzoekschrift in te dienen en het Europees burgerinitiatief participatie-instrumenten zijn die de transparantie, de participerende democratie en een actief Europees burgerschap bevorderen;

G. overwegende dat de Ombudsman in 2021 20 536 personen heeft geholpen en 338 onderzoeken heeft geopend, waarvan 332 op basis van een klacht en 6 op eigen initiatief, en 305 onderzoeken heeft afgesloten (waarvan 300 op basis van een klacht en 5 op eigen initiatief); overwegende dat het grootste deel van de onderzoeken betrekking had op de Commissie (208 onderzoeken of 61,5 %); overwegende dat de volgende grootste aantallen betrekking hadden op de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) (16 onderzoeken of 4,7 %), het Parlement (13 onderzoeken of 3,8 %), het Europees Bureau voor personeelsselectie (13 onderzoeken of 3,8 %), het Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex) (elf onderzoeken of 3,3 %), het Europees Geneesmiddelenbureau (acht onderzoeken of 2,4 %), de Raad van de Europese Unie (zeven onderzoeken of 2,1 %), het Europees Bureau voor fraudebestrijding (zes onderzoeken of 1,8 %) en andere instellingen (34 onderzoeken of 10,1 %);

H. overwegende dat de drie belangrijkste punten van zorg in de onderzoeken die door de Ombudsman in 2021 zijn afgesloten, betrekking hadden op transparantie en verantwoordingsplicht (toegang tot informatie en documenten) (29 %), de dienstencultuur (26 %) en het juiste gebruik van discretionaire bevoegdheden (waaronder in inbreukprocedures) (18 %); overwegende dat andere punten van zorg betrekking hebben op eerbiediging van procedurele rechten, eerbiediging van grondrechten, goed beheer van personeelszaken, goed financieel beheer, publieke participatie in het besluitvormingsproces van de EU, ethische kwesties en klokkenluiden binnen het EU-bestuur;

I. overwegende dat de Ombudsman in het kader van haar strategische werkzaamheden in 2021 zes nieuwe strategische onderzoeken heeft geopend: over de wijze waarop de Commissie de "draaideur"-overstappen van haar personeelsleden beheert; over de transparantie van de contacten van de Commissie met vertegenwoordigers van de tabaksindustrie; over de wijze waarop Frontex zijn verplichtingen op het gebied van de grondrechten nakomt en verantwoording aflegt over zijn toegenomen verantwoordelijkheden; over de wijze waarop het Europees Defensieagentschap de kandidatuur van zijn voormalige directeur voor een hoge functie bij Airbus heeft behandeld; over de wijze waarop de Commissie toezicht houdt op EU-middelen die worden gebruikt voor de bevordering van het recht op zelfstandig wonen van personen met een handicap en van ouderen; en over de wijze waarop de Europese Investeringsbank bepaalde persoonlijke informatie van sollicitanten bewaart alvorens aanwervingsbesluiten te nemen;

J. overwegende dat de Ombudsman in het kader van een breed onderzoek naar "draaideuren" een steekproef van honderd besluiten van de Commissie in de periode 2019-2021 heeft onderzocht en heeft vastgesteld dat de Commissie slechts twee activiteiten heeft verboden;

K. overwegende dat het in 2021 twintig jaar geleden was dat Verordening (EG) nr. 1049/2001 ([3]) (transparantieverordening) inzake de toegang van het publiek tot documenten in werking trad; overwegende dat de Ombudsman in 2021 de toegang tot documenten het hele jaar door tot een aandachtspunt van het bureau heeft gemaakt, aangezien transparantie het belangrijkste onderwerp van klachten en de prioriteit van zijn werk blijft; overwegende dat de Ombudsman een openbare conferentie heeft georganiseerd over hoe de transparantieverordening moet worden gemoderniseerd om aan de publieke behoeften op dit gebied te voldoen;

L. overwegende dat het HvJ-EU herhaaldelijk heeft geoordeeld dat juist openheid in het wetgevingsproces ertoe bijdraagt dat de instellingen in de ogen van de Europese burgers meer legitimiteit krijgen en dat hun vertrouwen in de instellingen toeneemt doordat uiteenlopende standpunten openlijk kunnen worden besproken; overwegende dat juist afwezigheid van informatie en debat volgens het HvJ-EU bij de burgers twijfel kan doen ontstaan en ertoe bijdraagt dat misinformatie wordt verspreid, niet alleen over de rechtmatigheid van een individuele handeling, maar ook over de legitimiteit van het gehele besluitvormingsproces ([4]);

M. overwegende dat het vergroten van de burgerparticipatie en het zorgen voor transparantie op EU-niveau van essentieel belang zijn om de waargenomen kloof tussen de EU, haar instellingen, haar burgers en representatieve organisaties te overbruggen, het lage vertrouwen van de burgers in de EU-instellingen weg te nemen en een echte democratie op verschillende niveaus tot stand te brengen; overwegende dat de Ombudsman een sleutelrol speelt in het overbruggen van deze kloof;

([3]) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43).

([4]) Arresten van het Hof van Justitie van 1 juli 2008, Zweden en Turco/Raad, C-39/05 P en C-52/05 P, ECLI:EU:C:2008:374, punt 59, en van 22 maart 2018, Emilio De Capitani/Europees Parlement, T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167, punt 78.

N. overwegende dat de tot de Ombudsman gerichte klachten van burgers een essentieel onderdeel van de participerende democratie en de legitimiteit van het besluitvormingsproces van de Unie vormen, aangezien deze de transparantie en behoorlijk bestuur binnen de instellingen en organen van de EU bevorderen; overwegende dat de rol van de Ombudsman zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld en hij nu op eigen initiatief kan bijdragen tot het aanpakken van systemische problemen binnen het bestuur van de EU en aanbevelingen kan doen voor verbetering met het oog op het oplossen van problemen met betrekking tot wanbeheer, zodat hij een steeds belangrijkere rol in de levens van burgers krijgt in verband met kwesties zoals het milieu, migratie en gezondheid;

O. overwegende dat indien een klacht buiten haar mandaat valt, de Ombudsman de indiener kan aanraden zich tot een andere autoriteit of tot de Commissie verzoekschriften te wenden;

P. overwegende dat het HvJ-EU heeft benadrukt dat het door de EU gehanteerde democratische model twee dimensies heeft: representatieve democratie, gebaseerd op artikel 10, leden 1 en 2, VEU, en participerende democratie, gebaseerd op artikel 10, lid 3, VEU; overwegende dat de eerste dimensie inhoudt dat de vertegenwoordigers van de burgers verantwoording moeten afleggen voor de besluiten die zij nemen en de tweede dimensie de burgers in staat stelt deel te nemen aan het besluitvormingsproces; overwegende dat het HvJ-EU heeft bepaald dat transparantie in beide dimensies relevant is ([5]);

Q. overwegende dat het bureau van de Ombudsman bij zijn strategische werkzaamheden in 2021 zijn eigen nieuwe en strategische initiatieven heeft genomen over de wijze waarop de instellingen, organen en instanties van de Unie sms- en chatberichten registreren die door personeelsleden in hun professionele hoedanigheid zijn verzonden/ontvangen; over artificiële intelligentie en het EU-bestuur; over de plicht van het EU-bestuur om het publiek te informeren over de wijze waarop het recht van toegang van het publiek tot EU-documenten kan worden uitgeoefend; over de transparantie van het EU-portaal voor het beheer van door EU-instellingen gegunde aanbestedingen; over de transparantieverplichtingen van de Commissie in het kader van de komende herziening van de EU-tabakswetgeving; over de wijze waarop de Commissie informatie beschikbaar stelt over bijeenkomsten tussen commissarissen en organisaties of zelfstandigen; en over de wijze waarop de Commissie de eerbiediging van de mensenrechten in het kader van internationale handelsovereenkomsten waarborgt;

R. overwegende dat het HvJ-EU, wanneer het verwijst naar het verlenen van een zo ruim mogelijk recht van toegang tot EU-documenten aan het publiek, heeft verklaard dat openheid in dat opzicht bijdraagt tot de versterking van de democratie doordat de burgers alle informatie die aan een wetgevingshandeling ten grondslag ligt, kunnen controleren; overwegende dat het HvJ-EU heeft betoogd dat de mogelijkheid voor de burgers om kennis te nemen van de grondslagen van wetgevingshandelingen immers een voorwaarde voor een doeltreffende uitoefening van hun democratische rechten is ([6]);

S. overwegende dat het HvJ-EU artikel 10, lid 3, VEU zo heeft uitgelegd dat medewetgevers in een op het beginsel van democratische legitimiteit gebaseerd systeem tegenover het publiek verantwoording moeten afleggen over hun handelingen; overwegende dat het HvJ-EU heeft bepaald dat de uitoefening door de burgers van hun democratische rechten inhoudt dat het besluitvormingsproces in de instellingen die aan de wetgevingsprocedures deelnemen, op de voet kan worden gevolgd en dat alle relevante informatie toegankelijk is ([7]);

1. hecht zijn goedkeuring aan het jaarverslag over 2021 dat de Europese Ombudsman heeft overgelegd, en prijst de excellente presentatie van de belangrijkste feiten en cijfers over de werkzaamheden van de Ombudsman in 2021;

2. feliciteert Emily O'Reilly en haar bureau met hun uitzonderlijke werk en hun constructieve inspanningen om een evenwicht te vinden tussen het recht van de EU-instellingen om te werken en het algemeen belang in een EU-bestuur dat werkt volgens de hoogste normen van integriteit en verantwoordingsplicht; feliciteert hen met de versterking van de representatieve en participerende democratie en de verbetering van de publieke participatie in en de legitimiteit van het besluitvormingsproces van de EU; erkent dat de werkzaamheden van de Ombudsman hebben geleid tot positieve veranderingen binnen de instellingen en organen van de Unie;

3. waardeert de uitstekende betrekkingen tussen Ombudsman Emily O'Reilly en de Commissie verzoekschriften in 2021; waardeert de sterke samenwerking tussen beide organen als een belangrijk instrument om de democratische verantwoordingsplicht van de EU-instellingen te vergroten; herinnert eraan dat het onderhouden van de betrekkingen met de Europese Ombudsman een van de taken is die in het Reglement van het Parlement aan de Commissie verzoekschriften zijn opgedragen; waardeert het gemeenschappelijk belang dat blijkt uit verscheidene resoluties op basis van het onderzoek van de Ombudsman, in het bijzonder met betrekking tot de transparantie en de verantwoordingsplicht van het EU-bestuur in het kader van COVID-19;

([5]) Arrest van het Hof van Justitie in zaak T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167, punt 41.

([6]) Arresten van het Hof van Justitie in de zaken C-39/05 P en C-52/05 P, ECLI:EU:C:2008:374, punt 46; en T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167, punt 80; van 17 oktober 2013, Raad/Access Info Europe, C-280/11 P, ECLI:EU:C:2013:671, punt 33; en van 15 september 2016, Herbert Smith Freehills/Raad, T-710/14, ECLI EU:T:2016:494, punt 35.

([7]) Arresten van het Hof van Justitie van 22 maart 2011, Access Info Europe/Raad, T-233/09, ECLI:EU:T:2011:105, punt 69; en in zaak T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167, punt 98.

4. is ingenomen met de initiatieven van de Ombudsman om na te gaan hoe de instellingen, organen en instanties van de Unie de burgers bewust kunnen maken van het recht op toegang tot documenten; is ingenomen met de openbare conferentie over de toekomst van de regels inzake toegang tot documenten die op 15 november 2021 in Brussel door het bureau van de Ombudsman werd georganiseerd onder de titel "Access to EU documents: what next?" (Toegang tot EU-documenten: wat nu?);

5. feliciteert de Ombudsman met het werk dat zij heeft verricht met de publicatie van een korte gids voor het EU-bestuur over welke beleidslijnen en praktijken het moet toepassen om het recht van toegang van het publiek tot EU-documenten uit te voeren; feliciteert de Ombudsman met het advies dat zij heeft gegeven via de interactieve gids die beschikbaar is op de website van de Ombudsman;

6. is er sterk van overtuigd dat de toegang van burgers tot alle documenten van de Europese instellingen, organen en instanties aan de basis van een participerende democratie ligt en bijdraagt tot het verbeteren van de kennis en de steun van het publiek voor de EU-instellingen; prijst de inspanningen van de Ombudsman om de participatie van de burgers in en de legitimiteit van het besluitvormingsproces van de EU te vergroten; wijst erop dat het recht om zich tot de Ombudsman te wenden de betrokkenheid van burgers en hun vertrouwen in de instellingen van de Unie versterkt omdat dit de transparantie en het behoorlijk bestuur van de instellingen en organen van de Unie bevordert;

7. herinnert eraan dat het HvJ-EU heeft benadrukt dat het vereiste van onpartijdigheid, waaraan de instellingen, organen en instanties bij de uitvoering van hun taken moeten voldoen, bedoeld is om gelijke behandeling, een van de grondslagen van de Europese Unie, te waarborgen; benadrukt dat dit vereiste erop gericht is mogelijke belangenconflicten te voorkomen en betrekking heeft op alle gevallen waarin een ambtenaar of functionaris wordt verzocht een besluit te nemen, aangezien het van fundamenteel belang is dat de onafhankelijkheid en integriteit gewaarborgd zijn, zowel wat de interne werking als het externe imago van de instellingen, organen en instanties van de Unie betreft ([8]);

8. meent dat het van groot belang is EU-burgers relevante informatie te blijven verstrekken over de rol en het bereik van de activiteiten van de Ombudsman en de invloed van de Ombudsman op de ontwikkeling van de EU-instellingen;

9. wijst erop dat een van de manieren om het beeld dat de burgers van de EU hebben te verbeteren, erin bestaat de EU voor hen toegankelijker, begrijpelijker en transparanter te maken; is van mening dat burgers in staat stellen hun regeringen ter verantwoording te roepen, de democratische rechten van de burgers zou versterken en het vertrouwen van de burgers in het besluitvormingsproces van de EU zou vergroten; roept de Commissie op de nodige maatregelen te nemen om een zo groot mogelijke transparantie te waarborgen; betreurt ten zeerste dat ondanks de verschillende oproepen van het Parlement en de Ombudsman, de huidige werkzaamheden van de Raad nog steeds worden ontsierd door een gebrek aan transparantie en dat de burgers geen passende toegang hebben tot wetgevingsdocumenten die door de Raad zijn opgesteld; roept de Raad op zich te houden aan de transparantienormen van een democratie, zoals vereist op grond van de Verdragen en aanbevolen door de Ombudsman in haar speciaal verslag van mei 2018 ([9]);

10. benadrukt dat het in 2021 twintig jaar geleden was dat de transparantieverordening in werking is getreden; is ingenomen met de bijzondere aandacht van het bureau van de Ombudsman voor deze kwestie in 2021; merkt op dat dit systeem positieve effecten heeft gehad, maar zou kunnen worden aangepast om beter aan te sluiten op de technologische ontwikkelingen; stelt met bezorgdheid vast dat de huidige wetgeving inzake de toegang van het publiek tot EU-documenten sterk verouderd is als gevolg van de technologische vooruitgang de afgelopen decennia op het gebied van de toegang tot documentatie, nieuwe communicatiemiddelen en verschillende manieren om informatie vast te leggen, te beheren en op te slaan; erkent dat het noodzakelijk is om de transparantieverordening te herzien teneinde de Unie een voortrekkersrol te geven als het gaat om de toegang van het publiek tot documenten en democratische transparantie voor de burgers; is ingenomen met de inbreng van de Ombudsman met betrekking tot de transparantieverordening en verzoekt de Commissie, de Raad en de bevoegde commissie van het Parlement daarmee rekening te houden;

11. neemt er kennis van dat de Commissie, zoals vicevoorzitter Věra Jourová tijdens de openbare conferentie van 15 november 2021 getiteld "Access to EU documents: what next?" heeft verklaard, bereid is om, in samenwerking met de medewetgevers, de wetgevingswerkzaamheden inzake de toegang tot documenten voort te zetten;

12. benadrukt dat de Ombudsman een strategisch initiatief heeft gelanceerd met betrekking tot de wijze waarop het bestuur sms- en chatberichten registreert die door personeelsleden in hun professionele hoedanigheid zijn verzonden/ontvangen; steunt de inzet van de Ombudsman om de manier te verbeteren waarop het EU-bestuur omgaat met sms- en chatberichten en andere nieuwe technologieën in het kader van haar transparantieverplichtingen;

([8]) Arrest van 12 oktober 2022, Vasallo Andrés/Parlement, T-496/21, punt 21 (ECLI:EU:T:2022:628); arrest van 27 maart 2019, Dr. August Wolff GmbH & Co. KG Arzneimittel en Remedia d.o.o./Commissie, C-680/16 P, punt 26 (ECLI:EU:C:2019:257).

([9]) Speciaal verslag van de Europese Ombudsman naar aanleiding van het strategisch onderzoek OI/2/2017/TE betreffende de transparantie van het wetgevingsproces in de Raad.

13. wijst op het onderzoek van de Ombudsman naar de weigering van de Commissie om de tekstberichten tussen de voorzitter van de Commissie en de CEO van een farmaceutisch bedrijf over de aankoop van COVID-19-vaccins openbaar te maken; herinnert eraan dat sms-berichten waarvan de inhoud betrekking heeft op het beleid, de activiteiten en de besluiten die onder de verantwoordelijkheid van de instelling vallen, worden beschouwd als EU-documenten in de zin van de transparantieverordening; verzoekt de Commissie de beginselen van ethiek, transparantie en verantwoording tegenover de Europese burgers volledig na te leven;

14. wijst op het onderzoek van de Ombudsman naar de wijze waarop de Commissie een verzoek om toegang van het publiek tot documenten betreffende de kwaliteit van de medische maskers die in het voorjaar van 2020 tijdens de COVID-19-pandemie zijn verspreid, heeft behandeld; stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie op het moment dat het verzoek werd ingediend en tijdens een volksgezondheidscrisis, niet het hoogste niveau van transparantie heeft gewaarborgd;

15. wijst erop dat er toezicht moet worden gehouden op de uitvoering van de aanbevelingen van de Ombudsman van 2016 over meer transparantie tijdens het wetgevingsproces; is verheugd over de oproep van de Ombudsman tot meer transparantie in trialogen, maar erkent de noodzaak van een juist evenwicht tussen transparantie en de bijzondere uitdagingen en gevoeligheden bij het vinden van compromissen over wetgevingsvoorstellen; herhaalt zijn verzoek om vóór of kort na trialoogvergaderingen ook documentatie, waaronder tijdschema's, agenda's, notulen, behandelde documenten, amendementen en informatie over de delegaties van de lidstaten en hun standpunten en notulen, te publiceren in een gestandaardiseerde en gemakkelijk toegankelijke online-omgeving, standaard overeenkomstig de transparantieverordening en in overeenstemming met de jurisprudentie van het HvJ-EU;

16. is verheugd over het brede strategische onderzoek van de Ombudsman naar de manier waarop de Commissie omgaat met draaideursituaties, alsook over de onderzoeken van de Ombudsman naar draaideuren in andere organen van de Europese Unie, zoals de Europese Investeringsbank en het Europees Defensieagentschap; herinnert eraan dat een goed beheer van het draaideurprobleem essentieel is om het vertrouwen in de EU-instellingen in stand te houden; roept de Ombudsman nogmaals op haar werkzaamheden voort te zetten om te zorgen voor de tijdige publicatie van de namen van hooggeplaatste EU-ambtenaren die betrokken zijn bij draaideurzaken en om volledige transparantie te waarborgen met betrekking tot alle daarmee verband houdende informatie; verzoekt de Commissie de regels inzake draaideuren en belangenconflicten aan te scherpen en ervoor te zorgen dat in alle EU-instellingen strenge regels worden toegepast;

17. feliciteert de Ombudsman met het onderzoek naar hoe de Commissie de bezorgdheid over de samenstelling van het forum op hoog niveau over de voorgestelde kapitaalmarktenunie heeft behandeld, met als conclusie dat de maatregelen van de Commissie om potentiële belangenconflicten te beperken ertoe hebben geleid dat slechts zeven van de 28 leden van de groep werkelijk onafhankelijk waren; wijst erop dat in dit geval wanbeheer is vastgesteld; verzoekt de Commissie daarom te voorzien in de strengste ethische regels om belangenconflicten te voorkomen en verdere stappen te zetten om draaideuren aan te pakken, in volledige overeenstemming met de aanbevelingen van de Ombudsman;

18. is ingenomen met het strategisch onderzoek van de Ombudsman om te beoordelen hoe de Commissie ervoor zorgt dat haar interacties met belangenvertegenwoordigers van de tabaksindustrie transparant zijn. betreurt dat de Commissie, met uitzondering van het directoraat-generaal Gezondheid en voedselveiligheid (DG SANTE) en haar directoraat-generaal Belastingen en douane-unie (DG TAXUD), nog steeds niet zorgt voor volledige en proactieve transparantie over bijeenkomsten met vertegenwoordigers van de tabaksindustrie; betreurt dat dit verzuim een volledige publieke controle ondermijnt, zoals vereist door de bepalingen van de Kaderovereenkomst van de Wereldgezondheidsorganisatie voor de bestrijding van tabaksgebruik;

19. wijst erop dat na een onderzoek naar het klachtenmechanisme van Frontex, waarin de Ombudsman de aandacht vestigde op de vertragingen van het agentschap bij het nakomen van zijn nieuwe verplichtingen uit hoofde van het mechanisme zelf en die van de grondrechtenfunctionaris, de Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek heeft geopend naar de wijze waarop Frontex zijn verplichtingen inzake de grondrechten nakomt en zijn verantwoordingsplicht in verband met zijn toegenomen verantwoordelijkheid waarborgt; benadrukt dat dit onderzoek duidelijkheid moest verschaffen over zaken in verband met de verantwoordingsplicht van de gezamenlijke operaties van Frontex, activiteiten in verband met de terugkeer van migranten en migratieondersteuning bij screening aan de buitengrenzen van de EU;

20. is ingenomen met de opening van een onderzoek naar de rol van de Commissie bij de beoordeling van de duurzaamheid van gasprojecten die door de Energiegemeenschap — waarin de EU, landen in de Westelijke Balkan, landen in het Zwarte Zeegebied en Noorwegen zijn verenigd — als projecten van regionaal belang zijn aangemerkt, naar aanleiding van een klacht van een maatschappelijke organisatie, die het afkeurde dat de Commissie niet had gewaarborgd dat de duurzaamheid van gasprojecten naar behoren was beoordeeld voordat ze op de lijst werden geplaatst; herinnert eraan dat deze projecten zijn geëvalueerd volgens een methode die de Commissie vroeger gebruikte voor haar lijst van projecten van gemeenschappelijk belang, die momenteel ontoereikend is en niet langer wordt gebruikt; is van mening dat, met name in de huidige geopolitieke energiecontext, door de EU bevorderde of gefinancierde energieprojecten op een zo transparant, samenhangend en participatief mogelijke manier moeten worden geëvalueerd;

21. is ingenomen met de verklaringen van de Ombudsman over handelsprocedures, waarin het feit dat de Commissie geen geactualiseerde "duurzaamheidseffectbeoordeling" heeft afgerond alvorens de handelsonderhandelingen tussen de EU en Mercosur af te ronden, als wanbeheer wordt aangemerkt;

22. wijst op het belang van de vaststelling van een geactualiseerd statuut voor het bureau van de Ombudsman in juni 2021; herinnert eraan dat het nieuwe statuut veel van de werkmethoden van het bureau van de afgelopen jaren codificeert; is ingenomen met het feit dat het herziene statuut het bureau een versterkt rechtskader biedt en nieuwe waarborgen invoert die de onafhankelijkheid van het bureau verder garanderen; is er stellig van overtuigd dat het aan het bureau van de Ombudsman toegewezen budget moet worden aangepast om ervoor te zorgen dat het over voldoende middelen beschikt om zijn totale werklast doeltreffend het hoofd te bieden en het op competente wijze kan blijven werken ten dienste van de Europese burgers;

23. feliciteert het bureau van de Ombudsman met de invoering en herziening van de "versnelde procedure", die tot doel heeft klachten over de toegang van het publiek tot documenten snel te behandelen; merkt op dat de procedure uitstekende resultaten heeft opgeleverd, waaronder een aanzienlijke verkorting van de behandelingstermijnen, een toename van het aantal klachten over de toegang tot documenten en de algemene tevredenheid van de belanghebbenden over de "versnelde procedure";

24. is ingenomen met de door de Commissie op 3 maart 2021 gepresenteerde nieuwe strategie voor de rechten van personen met een handicap, die de periode van 2021 tot 2030 bestrijkt en het kader vormt voor de uitvoering van het Gehandicaptenverdrag door de lidstaten en de instellingen van de Unie;

25. is ingenomen met de inzet van de Ombudsman; erkent haar werk als lid van het EU-kader ter bescherming, bevordering en monitoring van de correcte uitvoering van het Gehandicaptenverdrag door de EU-instellingen; erkent de rol van Europa als mondiale partner bij de ondersteuning van de integratie van personen met een handicap;

26. wijst op de resultaten van twee onderzoeken naar de besteding van EU-middelen in sociale zorginstellingen; is ingenomen met het onderzoek op eigen initiatief van de Ombudsman naar de wijze waarop de Commissie toezicht houdt op EU-middelen die worden gebruikt voor de bevordering van het recht op zelfstandig wonen van personen met een handicap en van ouderen;

27. is ingenomen met de lijst van beste praktijken voor het tegemoetkomen aan de behoeften van personen met een handicap in noodsituaties, die is opgesteld naar aanleiding van een strategisch initiatief over de wijze waarop de Commissie tegemoetkomt aan de bijzondere behoeften van personeelsleden met een handicap in het kader van COVID-19; moedigt de Ombudsman en haar bureau aan hun werk ten behoeve van personen met een handicap voort te zetten en ervoor te zorgen dat zij ten volle kunnen genieten van hun recht om een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman;

28. feliciteert de Ombudsman met de uitbreiding van de rol van het Europees netwerk van ombudsmannen bij capaciteitsopbouw en de uitwisseling van beste praktijken tussen ombudsinstellingen van lidstaten, EER-landen en kandidaat-lidstaten van de EU; feliciteert het Europees netwerk van ombudsmannen met de organisatie van gerichte webinars over verschillende onderwerpen, waaronder artificiële intelligentie en e-overheid in overheidsdiensten; het klachtenmechanisme van Frontex en het toezicht op gedwongen terugkeer; en institutionele zorg, het gebruik van EU-middelen en lessen uit de COVID-19-pandemie;

29. moedigt de Ombudsman aan om haar samenwerking met nationale ombudsmannen via het Europees netwerk van ombudsmannen voort te zetten; acht het noodzakelijk de interactie en uitwisseling van beste praktijken met en tussen nationale en regionale ombudsmannen en de Europese Ombudsman te intensiveren om ervoor te zorgen dat burgers beter worden geïnformeerd over hun rechten en betere begeleiding krijgen bij het indienen van klachten; verzoekt dit netwerk na te denken over de rol die nationale en regionale ombudsmannen kunnen spelen bij het vergroten van de betrokkenheid van EU-burgers bij het besluitvormingsproces van de EU;

30. feliciteert het directoraat-generaal Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp van de Commissie en de EDEO met het winnen van de Prijs voor goed bestuur 2021 van de Europese Ombudsman voor hun aanzienlijke inspanningen vorig jaar om meer dan een half miljoen EU-burgers te helpen repatriëren die over de hele wereld waren gestrand als gevolg van de COVID-19-pandemie;

31. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en het verslag van de Commissie verzoekschriften te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de Europese Ombudsman, de regeringen en parlementen van de lidstaten en de ombudsmannen of soortgelijke bevoegde instanties aldaar.